

Ekonomiczny Uniwersytet Dziecięcy

Czy warto powierzać pieniądze bankom

Dr Robert Jagiełło

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie

23 kwietnia 2010 r.

Organizatorzy

Partner strategiczny

NBP
Narodowy Bank Polski

Inflacja to obniżanie się siły nabywczej pieniądza, obserwowana jest jako długotrwały wzrost średniego poziomu cen dóbr. Jest to ogólny wzrost wszystkich cen (a nie np. jednego produktu).

Inflację dzieli się na następujące rodzaje:

- **pełzająca** – nie przekracza 5% rocznie,
- **krocząca** – oscyluje w granicach 5-10% rocznie,
- **galopująca** – wzrost cen od kilkudziesięciu do 100% w skali rocznej (w Polsce np. w roku 1987 czy na początku lat 90-tych),
- **hiperinflacja** – miesięczny koszt cen powyżej 500% (jak miało to miejsce w Polsce w 1990 roku lub w Niemczech po I Wojnie Światowej)

Inflacja w Polsce w latach 1950 - 2009

Rok	Inflacja	Rok	Inflacja	Rok	Inflacja	Rok	Inflacja	Rok	Inflacja	Rok	Inflacja
1950	6,50%	1960	1,80%	1970	1,10%	1980	1%	1990	585,80%	2000	10,10%
1951	9,60%	1961	0,70%	1971	-0,10%	1981	21,20%	1991	70,30%	2001	5,50%
1952	14,40%	1962	2,50%	1972	0,00%	1982	100,80%	1992	43,00%	2002	1,90%
1953	41,90%	1963	0,80%	1973	2,80%	1983	22,10%	1993	35,30%	2003	0,80%
1954	-6,30%	1964	1,20%	1974	7,10%	1984	15,00%	1994	32,20%	2004	3,50%
1955	-2,40%	1965	0,90%	1975	3,00%	1985	15,10%	1995	27,80%	2005	2,10%
1956	-1,00%	1966	1,20%	1976	4,40%	1986	17,70%	1996	19,90%	2006	1,00%
1957	5,40%	1967	1,50%	1977	4,90%	1987	25,20%	1997	14,90%	2007	2,50%
1958	2,70%	1968	1,60%	1978	8,10%	1988	60,20%	1998	11,80%	2008	4,20%
1959	1,10%	1969	1,40%	1979	7,00%	1989	251,10%	1999	7,30%	2009	3,50%

Ceny od 1950 r. do 2010 r. wzrosły **9115** razy

Ceny od 1996 r do 2010 r. wzrosły **2,3** raza

Gdybyśmy zainwestowali w **1950 r. 1 zł** na lokatę oprocentowaną na poziomie **inflacja + 1%** dzisiaj mielibyśmy **15 493,35 zł**

Środki pieniężne tracą na wartości z powodu inflacji – za kwotę środków pieniężnych które w 1950 r. pozwalały kupić willę z basenem i ogrodem dzisiaj można kupić jedynie bilet miesięczny.

Gdybyśmy zainwestowali w **1996 r. 1 zł** na lokatę oprocentowaną na poziomie **inflacja + 1%** dzisiaj mielibyśmy **2,65 zł**

Akcja depozytowa banków

Rodzaje **lokata** bankowych:

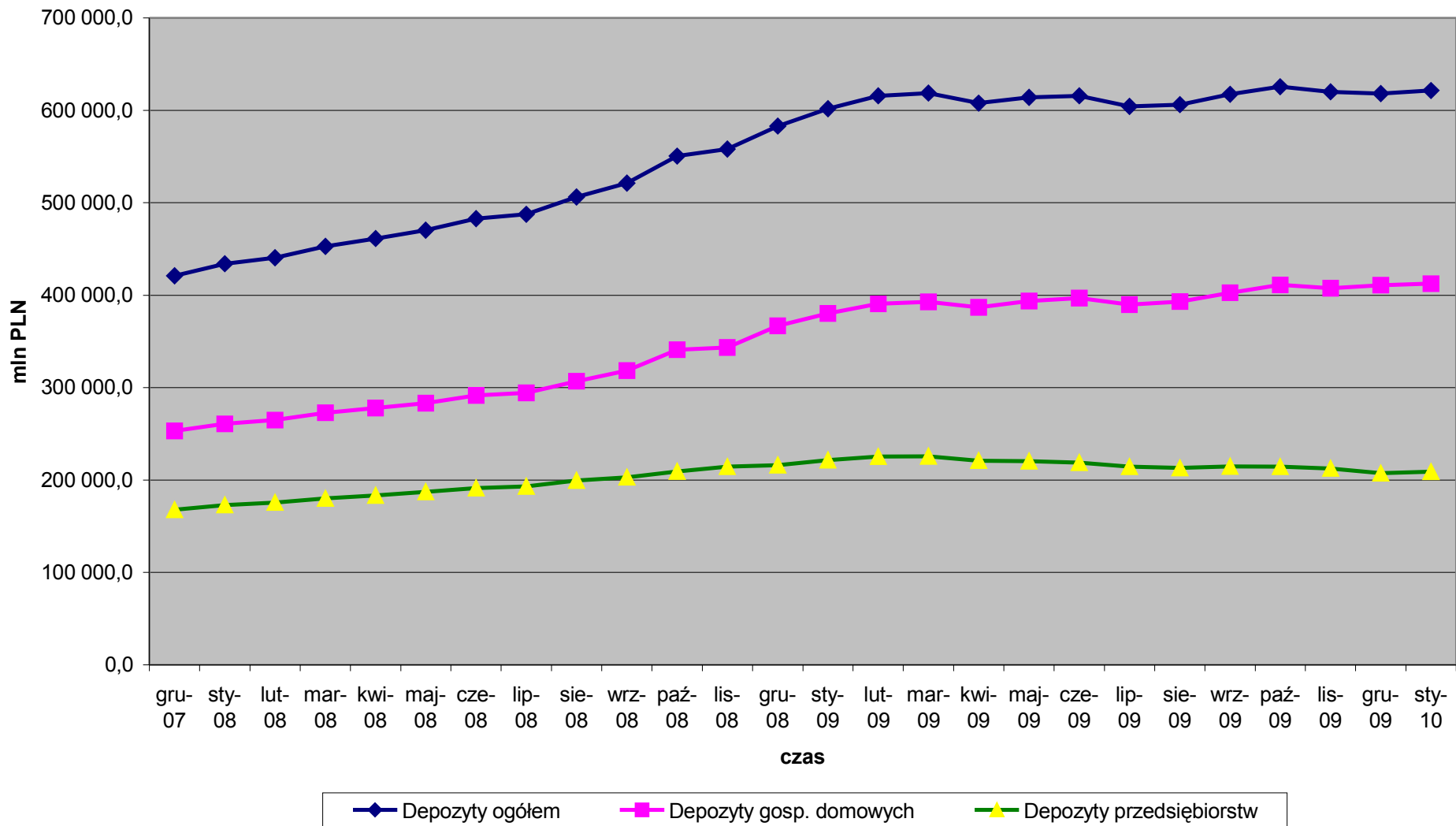
- Rachunek oszczędnościowo-rozliczeniowy (ROR), bieżący,
- Rachunek oszczędnościowy,
- Rachunki lokat terminowych,

Okres	Depozyty ogółem	Depozyty gosp. domowych	Depozyty przedsiębiorstw
12-2009	729 046,9	243 922,8	169 269,3
1-2000	733 226,2	260 222,2	193 042,6
2-2000	780 439,2	268 262,4	194 662,4
3-2000	742 934,0	292 902,2	120 026,1
4-2000	769 322,2	292 100,3	123 222,2
4-2000	790 248,2	223 022,2	129 228,2
6-2000	722 224,2	229 982,2	129 189,0
9-2000	729 820,4	228 323,4	123 029,0
1-2000	406 389,8	306 290,9	122 890,9
2-2000	429 223,0	392 898,9	202 262,3
10-2000	440 328,6	389 108,6	202 222,2
11-2000	442 038,3	383 822,8	298 438,2
12-2000	423 039,9	366 266,2	296 090,2
1-2001	609 623,1	320 238,0	229 842,2
2-2001	614 942,1	320 439,0	224 229,1
3-2001	612 609,2	322 299,6	224 930,3
4-2001	609 220,2	326 230,3	220 220,0
4-2001	698 060,2	323 998,2	220 384,2
6-2001	614 206,4	326 220,0	292 296,8
9-2001	608 224,3	322 926,8	298 832,2
1-2001	606 200,3	323 290,2	292 222,8
2-2001	699 892,0	402 900,3	298 999,9
10-2001	624 604,4	499 234,2	298 362,6
11-2001	620 036,2	409 409,4	292 438,9
12-2001	612 109,2	490 999,2	209 328,0
1-2010	629 894,8	492 809,2	202 093,6

Akcja depozytowa banków

Akcja depozytowa banków w Polsce

Akcja kredytowa banków

Rodzaje kredytów bankowych

Kredyty dla gospodarstw domowych Kredyty dla podmiotów gospodarczych

1. Kredyty konsumpcyjne,
2. Kredyty mieszkaniowe,

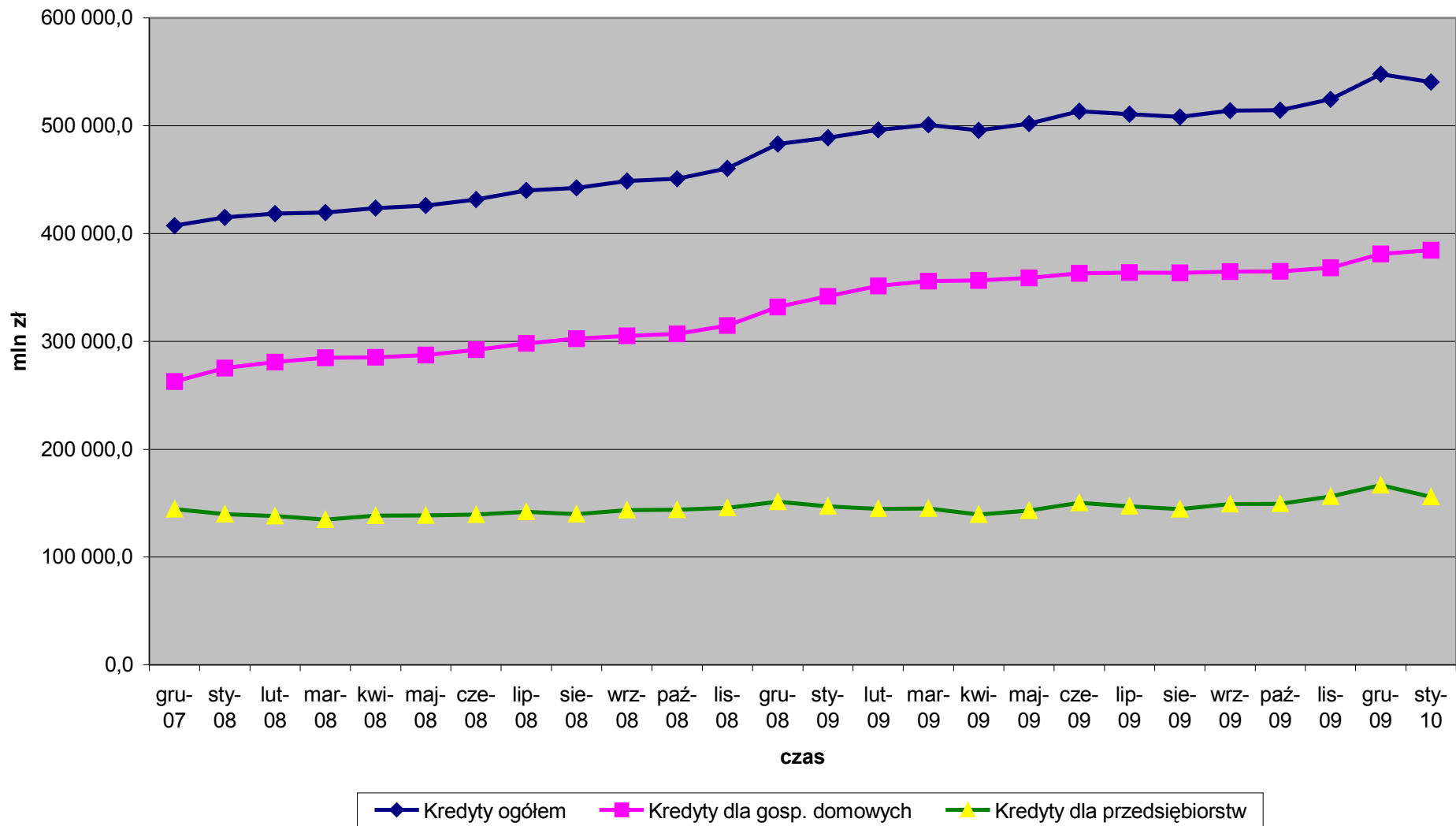
1. Kredyty obrotowe,
2. Kredyty inwestycyjne,

Okres	Kredyty ogółem	Kredyty dla gosp. domowych	Kredyty dla przedsiębiorstw
12-2007	407 274,8	262 805,4	144 469,4
1-2008	415 157,4	275 289,3	139 868,1
2-2008	418 646,5	280 752,9	137 893,6
3-2008	419 475,2	284 797,4	134 677,8
4-2008	423 658,8	285 165,1	138 493,7
5-2008	425 968,5	287 420,7	138 547,7
6-2008	431 541,3	292 215,4	139 325,9
7-2008	439 999,4	298 094,1	141 905,3
8-2008	442 438,2	302 572,3	139 865,9
9-2008	448 780,5	305 106,4	143 674,2
10-2008	450 799,8	306 950,0	143 849,8
11-2008	460 342,7	314 623,4	145 719,3
12-2008	483 162,7	331 918,7	151 244,0
1-2009	488 899,5	341 820,4	147 079,1
2-2009	496 214,6	351 372,8	144 841,8
3-2009	500 927,9	355 876,4	145 051,5
4-2009	495 787,5	356 532,0	139 255,5
5-2009	502 078,1	358 893,0	143 185,1
6-2009	513 472,5	363 057,2	150 415,4
7-2009	510 780,3	363 762,6	147 017,7
8-2009	508 017,0	363 557,8	144 459,2
9-2009	513 838,5	364 686,7	149 151,8
10-2009	514 479,2	365 075,7	149 403,5
11-2009	524 551,1	368 326,0	156 225,1
12-2009	547 926,5	381 125,8	166 800,7
1-2010	540 557,9	384 713,4	155 844,5

Akcja kredytowa banków

Akcja kredytowa banków w Polsce

Komisja Nadzoru Finansowego (KNF) - regulator rynku finansowego w Polsce, sprawujący nadzór nad rynkiem kapitałowym, rynkiem ubezpieczeniowym (w tym ubezpieczeń emerytalnych) oraz nad **sektorem bankowym**.

Celem działania **KNF** jest:

- zapewnienie stabilności, bezpieczeństwa, przejrzystości i prawidłowego funkcjonowania rynku finansowego,
- ochrona interesów podmiotów uczestniczących w tym rynku,
- utrzymanie wysokiego zaufania do instytucji finansowych działających w Polsce.

Co się stanie ze zgromadzonymi w banku oszczędnościami jeśli mimo nadzoru bank zbankrutuje?

Bankowy Fundusz Gwarancyjny (BFG) – instytucja gwarantująca depozyty zgromadzone w polskich bankach.

W przypadku upadłości banku, BFG zwraca jego klientom zdeponowane pieniądze do wysokości **50.000 EUR** czyli ok. 200.000 zł.

BFG realizuje także **działalność pomocniczą** w stosunku do instytucji bankowych zagrożonych upadłością.

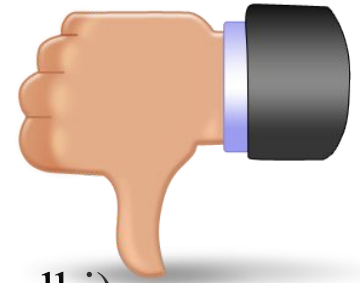
Celem **BFG** jest:

- **ochrona deponentów** przed utratą środków zgromadzonych w banku w przypadku jego upadłości,
- **pomoc bankom** będących w niebezpieczeństwie niewypłacalności, by nie doszło do ich upadłości,
- **wzmacnianie zaufania** do sektora bankowego.

Argumenty przeciwko trzymaniu oszczędności w domu:

- utrata wartości (siły nabywczej) pieniądza z powodu inflacji (z każdym dniem za tę samą ilość pieniędzy możemy kupić coraz mniej),
- ryzyko utraty oszczędności na skutek:
 - kradzieży,
 - siły wyższej (pożar, zalanie mieszkania),
 - przypadkowego zniszczenia (wrzucenie „skarpety” do pralki),
 - schowanie oszczędności w jakieś miejsce i zapomnienie gdzie,
- konieczność poniesienia dodatkowych kosztów chroniących oszczędności (sejf, więcej zamków w drzwiach, droższe ubezpieczenie),
- większa pokusa wydania pieniędzy na rzeczy niepotrzebne (mniejsza skuteczność realizacji celu oszczędzania),
- brak możliwości realizacji zakupów, kiedy gotówka zostanie w domu,

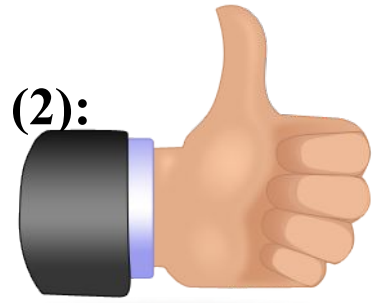

Argumenty za lokowaniem oszczędności w banku (1):

- możliwość zarabiania na odsetkach od lokat bankowych, rachunków oszczędnościowych i rachunków oszczędnościowo-rozliczeniowych,
- oprocentowane w banku środki (powyżej stopy inflacji) nie tracą swojej wartości realnej,
- brak potrzeby noszenia gotówki przy sobie – możliwość dokonywania płatności kartą płatniczą,
- pełna dostępność do gotówki poprzez sieć bankomatów (15883 bankomatów w Polsce),
- przyczynianie się do rozwoju gospodarki - dzięki zdeponowanym w bankach środkom pieniężnym sektor bankowy ma z czego udzielać kredytów podmiotom gospodarczym, które dzięki nim kreują miejsca pracy, zwiększają popyt na surowce, energię, towary, poprawiają produkt krajowy brutto, przyczyniając się do bogacenia się społeczeństwa,

Argumenty za lokowaniem oszczędności w banku (2):

- ograniczenie ryzyka utraty oszczędności poprzez kradzież, zalanie, czy inne przypadkowe działania,
- dzięki nadzorowi nad bankami przez KNF banki są pilnowane, żeby były bezpieczne, a ryzyko ich upadłości jest ograniczone,
- ograniczenie ryzyka utraty oszczędności w sytuacji upadłości banku – depozyty są gwarantowane przez Bankowy Fundusz Gwarancyjny do 50.000 EUR (ok. 200.000 zł),
- posługiwanie się kartami płatniczymi wiąże się z możliwością osiągnięcia zniżek (rabatów) przy dokonywanych zakupach,
- łatwiejsza realizacja zakupów przez internet (płatności bezgotówkowe tańsze niż gotówkowe).

Zadania

1. Spróbuj zaprezentować graficznie z czym kojarzy Ci się inflacja.
2. Dostałeś polecenie od Prezesa banku komercyjnego zwiększenia akcji depozytowej. Masz nieograniczony budżet na wydatki, ale nie wolno Ci podnieść oprocentowania depozytów. Jakich sposobów użyłbyś w celu przyciągnięcia osób fizycznych (dziadka, babcię, rodziców, członków rodziny, kolegów, koleżanki, znajomych) oraz przedsiębiorców do lokowania swoich oszczędności w Twoim banku.